

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@bua.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Stop ons verzet

door **Janne E. Nijman** De auteur is hoogleraar internationaal recht in Amsterdam en Genève.

Het CDA heeft eerst de stad en bij de laatste verkiezingen ook het land verloren. Eendimensionale herdefiniëring van onze christendemocratische partij in een agrarische partij zou haar definitieve failliet betekenen.

En toch, het CDA en de EVP verzetten zich op dit moment tegen het Natuurherstelwetsvoorstel dat Eurocommissaris Sinkevičius in juli in het Europees Parlement in stemming wil brengen. Deze wet is het equivalent van de klimaatwet, maar dan voor biodiversiteit. Verzet ertegen is onverantwoord, onderhandelingen moeten bonafide gericht zijn op daadwerkelijk natuurherstel, niet op het ondermijnen van de wet.

De biodiversiteit staat er rampzalig voor in Europa, waar tachtig procent van de natuurgebieden en dus ecosystemen in zeer slechte staat verkeert. De bijstand moet bijvoorbeeld echt omhoog. Al decennialang is de lobby door producenten van chemische pesticiden intensief. Halvering van het gebruik tegen 2030, een van de doelen van het wetsvoorstel, zal moeilijk te verkroppen zijn voor de agro-industrie.

Wetenschappelijke bevindingen laten zien dat natuurherstel in Nederland, Europa en op onze hele planeet noodzakelijk is. Bij gelegenheid van de VN Biodiversiteitsconferentie 2022 in Montreal klonken de woorden van VN-secretaris-generaal Guterres over onze verwoestende omgang met de natuur: 'We are committing suicide by proxy.' De Europese positie bij deze conferentie was overigens met

instemming van het EP en de lidstaten gebaseerd op het wetsvoorstel. Terecht. Ga naar het UN Biodiversity Lab, naar UNEP's World Environment Situation Room, of naar het Compendium voor de Leefomgeving (CLO) van onze rijksoverheid, en zie hoe de data allemaal in dezelfde richting wijzen: op onze planeet is heel veel natuur verloren gegaan. Op de CLO-website staat: 'In Nederland is het verlies aan oppervlakte en kwaliteit van oorspronkelijke natuur aanzienlijk groter geweest dan gemiddeld in Europa of de wereld.'

Het is hiernaast goed om in gedachten te houden dat het IPCC, het klimaatpanel van de VN bij zijn berekeningen uitgaat van gezonde ecosystemen. Deze zijn, naast het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen, onontbeerlijk voor het beperken van de opwarming. De klimaatcrisis en de biodiversiteitscrisis hangen met elkaar samen, en de schade is cumulatief.

Dus laten wij niet meegaan in de gepercipieerde scheiding tussen stad en land, maar veeleer de verbinding tussen stad en land (politiek) vruchtbaar maken. Laten wij onze groene partijkleur eer aandoen en laten wij leiden met een integraal verhaal. CDA, stop het verzet tegen de Natuurherstelwet en steun de EVP niet in haar verzet, maar wijs de weg naar instemming met deze wet. Daarbij gaat het niet alleen om perspectief voor duurzaam producerende boeren, zo cruciaal voor natuurherstel, maar ook om het recht op leven van jongere en toekomstige generaties.